

Samen werken naar een

Mentaal Gezond Twente

Uitdaging

druk op mentale
gezondheidszorg

oplopende
wachtlijden

krappe op de
arbeidsmarkt

ggz

Transformatie

Om een Mentaal Gezond
Twente te realiseren,
gaan we met **8 thema's**
aan de slag

Gewenste situatie

mentaal gezonde inwoners
basis: positieve gezondheid

een sterke
sociale basis

huisartsen

ervaringsdeskundigen

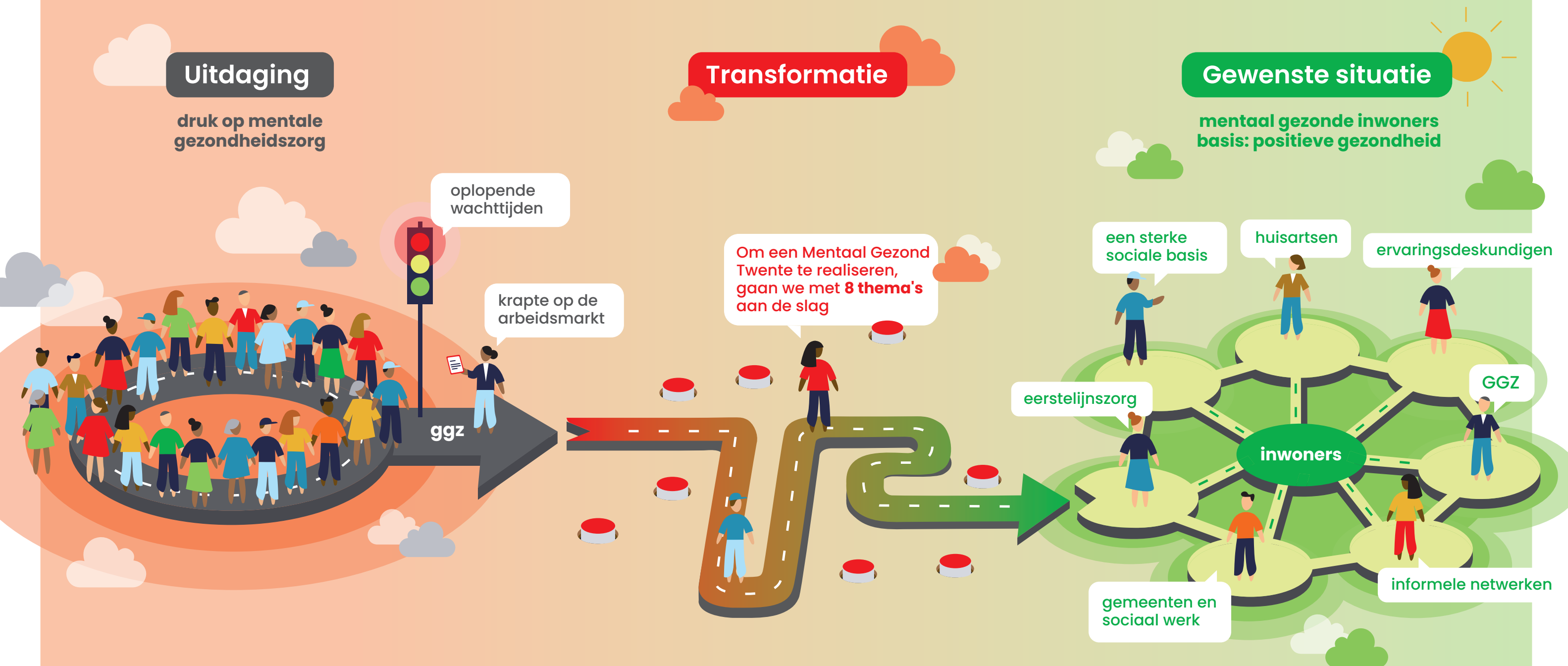
eerstelijnszorg

GGZ

inwoners

gemeenten en
sociaal werk

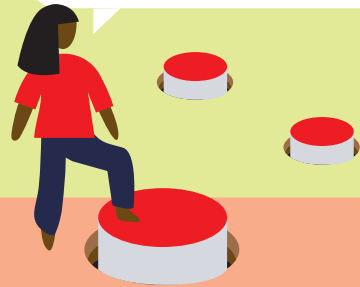
informele netwerken

Mentaal Gezond Twente

Transformatie

Om een Mentaal Gezond Twente te realiseren, gaan we met **8 thema's** aan de slag

van dit gedachtegoed om zo de gedragsverandering bij zowel professionals als inwoners te realiseren.

Adoptie

Mentale uitdagingen horen bij het leven. We stimuleren dat inwoners zoveel mogelijk gebruik maken van het eigen netwerk en laagdrempelige voorzieningen en zetten pas professionele hulp in als het echt nodig is. We gebruiken hierbij de visie op positieve gezondheid. Het betekent daarnaast ook dat we als professionals anders samen gaan werken om de inwoner te ondersteunen. Om dit te bereiken, zetten we in op adoptie

1

Verkenkend gesprek

Bij het verkenkend gesprek staan de hulpvraag en krachten van de inwoner centraal. Gesprekspartners uit de ggz, het sociaal domein, ervaringsdeskundigen en naaste(n) verkennen samen met de inwoner oplossingsrichtingen die werken voor deze inwoner. Daarbij maken ze gebruik van inzichten over herstelbevordering en positieve gezondheid.

2

Domein-overstijgend casusoverleg

Betrokken netwerkpartners overleggen met elkaar of (aanvullende) ondersteuning

en/of zorg vanuit een ander domein nodig is om een inwoner snel de juiste ondersteuning te bieden. Door samen te werken kunnen inwoners sneller geholpen worden en voorkomen we dat hun situatie verslechtert.

3

Informatie-voorziening wachttijden

We ontwikkelen (of sluiten aan bij) een digitale tool die laat zien op welke plekken welke vorm

van hulp beschikbaar is en hoe lang de wachttijd is. Inwoners krijgen sneller passende hulp doordat organisaties informatie delen.

4

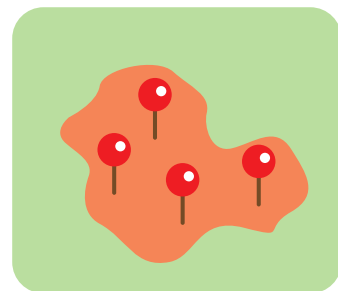

Transfer-mechanisme

Op basis van gemaakte afspraken bekijken aanbieders hoe zij vraag en aanbod beter bij elkaar kunnen brengen. Door regelmatig overleg kunnen zij

sneller schakelen en voorkomen we wachttijden. Zo kunnen we inwoners met een hulpvraag eerder helpen en sluiten we beter aan bij de ondersteuningsvraag.

5

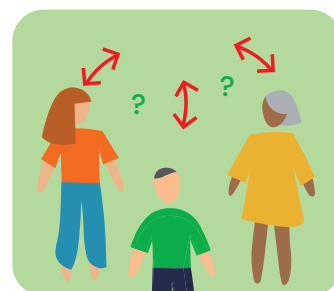

Laagdrempelige steunpunten

We richten een regionaal dekkend netwerk in van goed vindbare en toegankelijke steunpunten. Hier kunnen inwoners en hun naaste(n) terecht die sociaal en/of mentaal

kwetsbaar zijn. Ervaringsdeskundigen, behandelaren en huisartsen werken goed samen. Zo ontstaat meer samen- en zelfredzaamheid van inwoners, ontvangen zij sneller passende ondersteuning en beperken of voorkomen we de inzet van professionals uit de ggz.

6

Consultatie-functie

Professionals uit de ggz en o.a. het sociaal domein vragen elkaar om advies. Dat kan gaan over begeleiding, voorkomen terugval of omgaan met een lastige

situatie. Zo zorgen we voor passende hulp en voorkomen we dat de situatie verslechtert of dat er andere of meer professionele hulp hoeft te worden ingezet.

7

Groepsgericht werken

We ontwikkelen een domeinoverstijgend aanbod van groepsactiviteiten voor mensen met mentale klachten. Inwoners leren daarin met en

van elkaar. Het helpt bij herstel, voorkomt terugval en maakt individuele hulp minder vaak nodig.

8

Samen werken we naar

Mentaal Gezond Twente

informatie gemeenteraden 14 Twentse gemeente – december 2025

Inhoudsopgave

1

Voorstellen

2

inleiding

3

Even terug in de tijd...

4

Uitdagingen

5

Transformatie

6

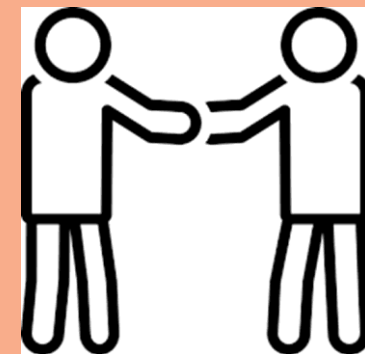
Mentaal Gezond Twente

Voorstellen

- Marie-José Lutikholt – Wethouder gemeente Hengelo en lid van de stuurgroep Mentaal gezond Twente
- Eugene van Mierlo – Wethouder gemeente Almelo en lid van de stuurgroep Mentaal Gezond Twente
- Loes Heerts – Themaleider Ouderen en Mentale Gezondheid bij Twentse Koers en programmamanager Mentaal Gezond Twente

Mochten er naar aanleiding van deze informatie vragen zijn dan kunnen deze gesteld worden aan Loes Heerts via l.heerts@twentsekoers.nl

Inleiding

- Op 7 november 2025 stond er een informatieavond gepland met betrekking tot het transformatieplan Mentaal Gezond Twente voor de gemeenteraden van de 14 Twentse gemeenten. Wegens te weinig deelnemers is deze komen te vervallen en in plaats hiervan sturen wij graag schriftelijk informatie toe.
- **Waarom een Transformatieplan Mentaal Gezond Twente?**

In 2022 is het Integraal Zorgakkoord (IZA) gesloten tussen het Rijk, zorgaanbieders, gemeenten en zorgverzekeraars. Doel van het IZA is om de zorg in Nederland toekomstbestendig te maken en de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid te borgen. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is regionale samenwerking en het verleggen van de focus van zorg naar gezondheid en preventie.

Als uitwerking van het IZA is in 2023 het IZA-regiobeeld Twente opgesteld. Dit regiobeeld laat zien dat de regio Twente te maken heeft met een toenemende vraag naar ondersteuning en zorg ten aanzien van mentale gezondheid, oplopende wachttijden, personeelstekorten en een groeiend aantal inwoners met mentale klachten. Deze ontwikkelingen zetten zowel de zorg als het sociaal domein onder druk.

Op basis van het regiobeeld is in 2023 het IZA-regioplan Twente vastgesteld. In dit regioplan is mentale gezondheid benoemd als één van de belangrijkste regionale opgaven. Daarbij is aangesloten bij de landelijke opdracht om Mentale Gezondheidsnetwerken te ontwikkelen: samenwerkingsverbanden waarin gemeenten, ggz, huisartsen, sociaal domein, welzijn en ervaringsdeskundigen gezamenlijk zorgen voor laagdrempelige, samenhangende ondersteuning voor inwoners met mentale gezondheidsvragen.

Het Transformatieplan Mentaal Gezond Twente vormt de concrete uitwerking van deze opgave voor de periode 2024–2027. In dit plan zijn de landelijke uitgangspunten voor Mentale Gezondheidsnetwerken vertaald naar de Twentse situatie en aangevuld met regionale uitdagingen waar hiernaast inzet op nodig is. Het transformatieplan richt zich onder meer op:

 - het organiseren van toegankelijke mentale gezondheidsnetwerken in de regio;
 - het versterken van preventie, vroegsignalering en ondersteuning dichtbij inwoners;
 - betere samenwerking tussen zorg en sociaal domein;
 - het voorkomen van onnodige instroom in specialistische ggz en het bevorderen van passende zorg op de juiste plek.

Met het transformatieplan geven de Twentse partners invulling aan zowel de IZA-afspraken als de landelijke opdracht Mentale Gezondheidsnetwerken. Daarnaast is het plan een voorwaarde om gebruik te kunnen maken van IZA-transformatiegelden.

Het uiteindelijke doel is om de mentale gezondheid van inwoners in Twente duurzaam te verbeteren en de druk op zorg en ondersteuning beheersbaar te houden

Twentse Koers

**TWENTSE
KOERS**

- Twentse Koers is een strategische samenwerking tussen de veertien Twentse gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor Menzis, SamenTwente en provincie Overijssel.
- We bevorderen de samenwerking op het snijvlak van zorg, welzijn en wonen.
- Door initiatieven, krachten en inzet slim te verbinden in de regio, versterken we slagvaardigheid in het realiseren van de juiste zorg op de juiste plek voor de inwoners van Twente.

Even terug in de tijd...

2022

- Integraal Zorgakkoord

2023

- Regiobeeld
- Regioplan

2023 / 2024

- Voorbereiding van regionale transformatieplannen

Even terug in de tijd...

2025

- Aanvraag proces
Mentaal Gezond Twente

2025

- [AZWA](#)

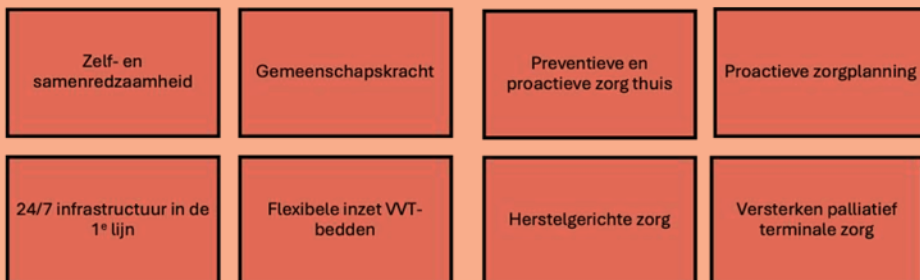
2025-2028

- Uitvoering geven aan
transformatieplannen

Overzicht regionale Transformatieplannen

LET OP: gemeenten zijn
alleen van MGT een van de
aanvragers

Ouder worden doen we samen

Mentaal Gezond Twente

Communicatie en adoptie

We werken vanuit een gezamenlijke kernboodschap en voeren een maatschappelijk debat met inwoners, professionals en bestuurders waarmee we bewustwording creëren, perspectief bieden, het gesprek faciliteren en aanzetten tot nieuw gedrag waarmee we tot een andere of geen ondersteuningsvraag komen.

Versneld Verbinden

- Initiatiefnemer Zorgnet Oost + coalitie zorg
- Transformatieplan goedgekeurd
- Gestart met uitvoering

Zorgcoördinatiecentrum

- Initiatiefnemer ROAZ
- Snelle toets goedgekeurd
- Transformatieplan wordt geschreven

De buurt als ecosysteem

- Initiatiefnemer Buurtzorg met Carintreggeland, ZorgAccent e.a.
- Transformatieplan goedgekeurd
- Gestart met uitvoering

Samen werken we naar Mentaal Gezond Twente

Uitdaging

Druk op mentale gezondheidsvraag

Oplopende
wachtlijden

Krapte op
arbeidsmarkt

GGZ

Transformatie

Om een Mentaal
Gezond Twente te
realiseren, zetten we
8 onderdelen in.

Gewenste situatie

Een Mentaal Gezond Twente
Basis: positieve gezondheid

Een sterke
sociale basis

Huisartsen

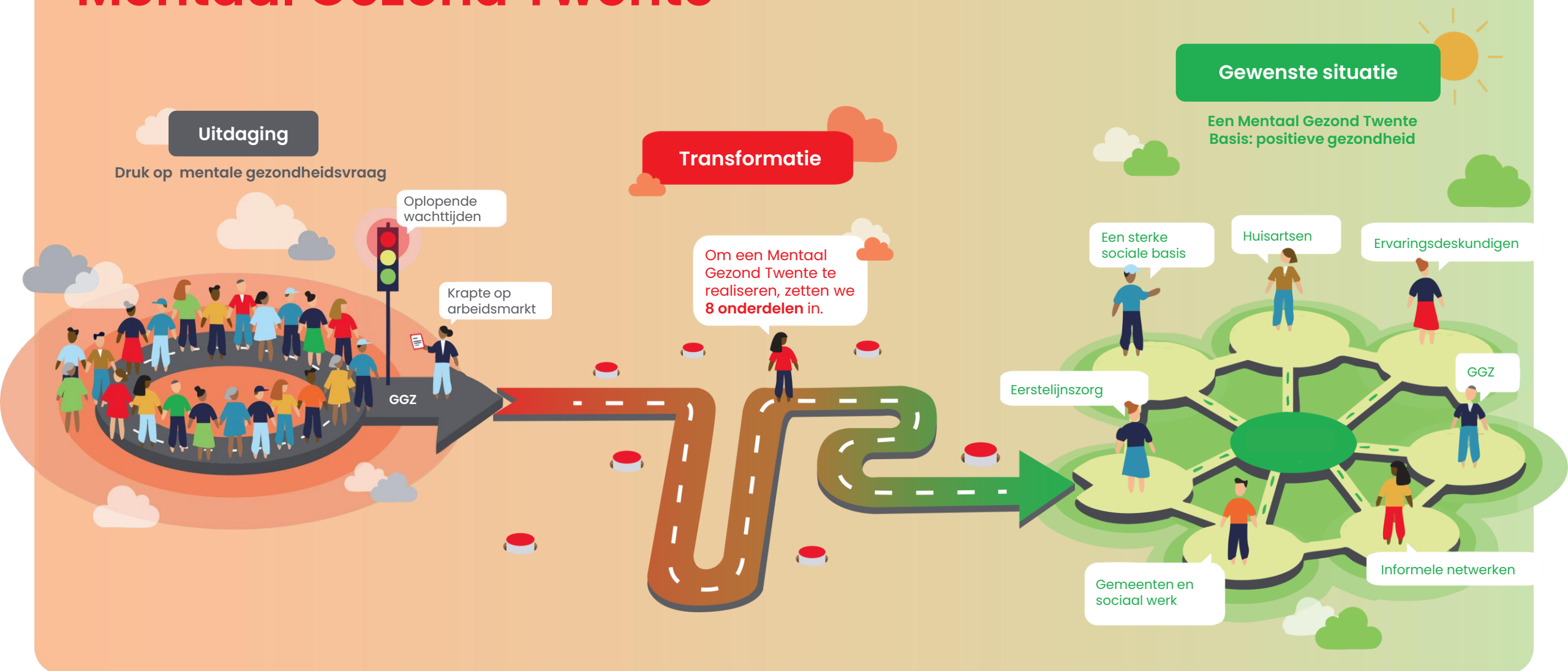
Ervaringsdeskundigen

Eerstelijnszorg

GGZ

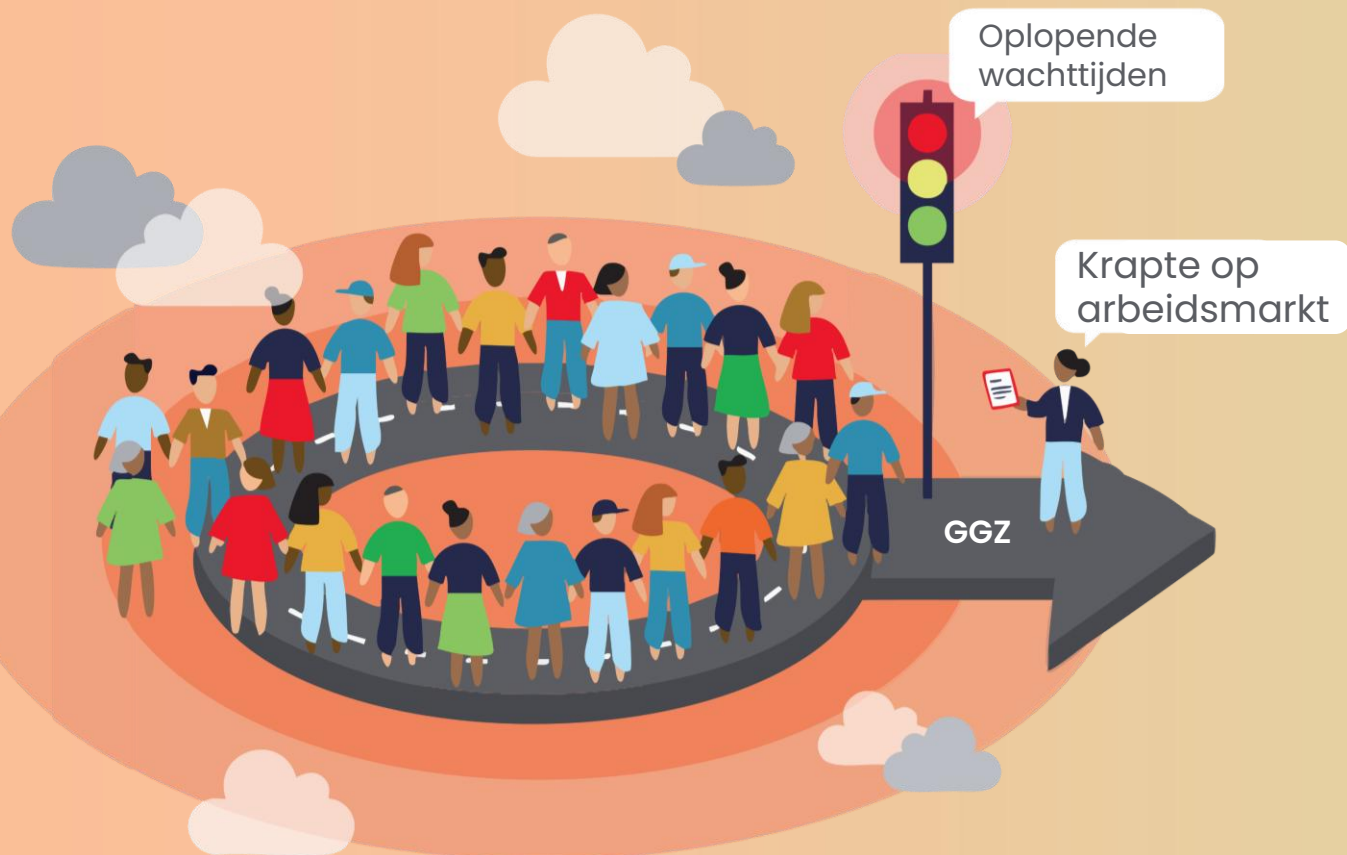
Gemeenten en
sociaal werk

Informele netwerken

Uitdaging

Druk op mentale gezondheidsvraag

Netwerksamenwerking staat centraal

Een Mentaal Gezond Twente
Basis: positieve gezondheid

- Netwerksamenwerking als middel
- Lokaal
- Regionaal

Mentale gezondheidsnetwerken

- Mentale gezondheidsnetwerken zijn samenwerkingsverbanden in een regio met als doel om mensen met mentale klachten beter, sneller en meer op maat te helpen.
- In het Integraal Zorgakkoord (IZA) staat dat huisartsen, sociaal domein en ggz regionale samenwerkingsafspraken maken over het aanbod van zorg en ondersteuning voor mensen die naast psychische klachten ook problemen op andere levensdomeinen hebben.

Dat is nodig omdat de oplossing dan vaak ook in meerdere domeinen ligt. Veel van de elementen van die samenwerking bestaan al in de praktijk. Nieuw is, dat huisartsen, sociaal domein en ggz nu samen de verantwoordelijkheid nemen voor passende zorg en ondersteuning voor deze doelgroep. Deze regionale samenwerking noemen we 'mentale gezondheidsnetwerk' (ook: MGN).

De 4 verplichte onderdelen van MGN zijn verwerkt in het transformatieplan (Het verkennend gesprek, Transfermechanisme, Informatievoorziening wachttijden en aanbod Domeinoverstijgend casusoverleg)

Transformatie

1

Adoptie

2

Verkenkend
gesprek

3

Domein-
overstijgend
casusoverleg

4

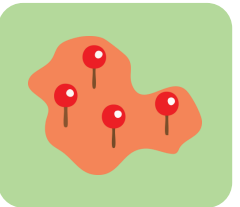
Informatie-
voorziening
wachttijden

5

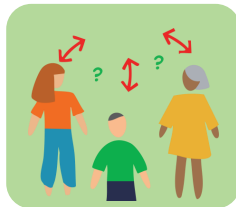
Transfer-
mechanisme

6

Laagdrempelige
steunpunten

7

Consultatie-
functie

8

Groepsgericht
werken

Transformatie

1

Adoptie

Mentale uitdagingen horen bij het leven. We stimuleren dat inwoners zoveel mogelijk gebruik maken van het eigen netwerk en laagdrempelige voorzieningen en zetten pas professionele hulp in als het echt nodig is. We gebruiken hierbij de visie op positieve gezondheid. Het betekent daarnaast ook dat we als professionals anders samen gaan

werken om de inwoner te ondersteunen. Om dit te bereiken, zetten we in op adoptie van dit gedachtegoed om zo de gedragsverandering bij zowel professionals als inwoners te realiseren.

Transformatie

2

Verkenkend gesprek

Bij het verkennend gesprek staan de hulpvraag en krachten van de inwoner centraal. Gesprekspartners uit de ggz, het sociaal domein, ervaringsdeskundigen en naaste(n) verkennen samen met de inwoner oplossingsrichtingen die werken voor deze inwoner. Daarbij maken ze gebruik van inzichten over herstelbevordering en positieve gezondheid.

● Verplicht onderdeel van MGN

Transformatie

3

Domeinoverstijgend casusoverleg

Betrokken netwerkpartners overleggen met elkaar of (aanvullende) ondersteuningen/of zorg vanuit een ander domein nodig is om een inwoner snel de juiste ondersteuning te bieden. Door samen te werken kunnen inwoners sneller geholpen worden en voorkomen we dat hun situatie verslechtert.

● Verplicht onderdeel van MGN

Transformatie

4

Informatievoorziening wachttijden

We ontwikkelen (of sluiten aan bij) een digitale tool die laat zien op welke plekken welke vorm van hulp beschikbaar is en hoe lang de wachttijd is. Inwoners krijgen sneller passende hulp doordat organisaties informatie delen.

● Verplicht onderdeel van MGN

Transformatie

5

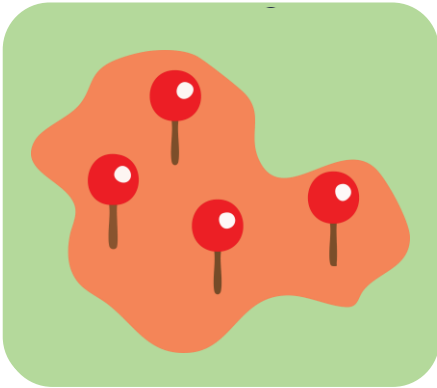
Transfermechanisme

Op basis van gemaakte afspraken bekijken aanbieders hoe zij vraag en aanbod beter bij elkaar kunnen brengen. Door regelmatig overleg kunnen zij sneller schakelen en voorkomen we wachttijden. Zo kunnen we inwoners met een hulpvraag eerder helpen en sluiten we beter aan bij de ondersteuningsvraag.

● Verplicht onderdeel van MGN

Transformatie

6

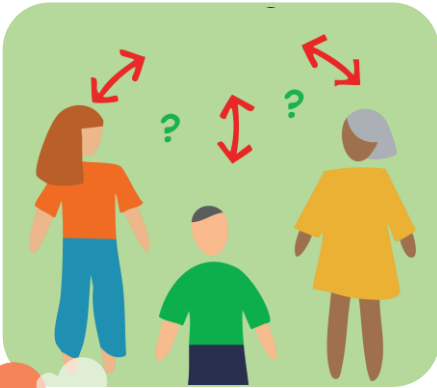
Laagdrempelige steunpunten

We richten een regionaal dekkend netwerk in van goed vindbare en toegankelijke steunpunten. Hier kunnen inwoners en hun naaste(n) terecht die sociaal en/of mentaal kwetsbaar zijn. Er is sprake van een goede wisselwerking tussen ervaringsdeskundigen, behandelaren en

huisartsen. Zo ontstaat meer samen- en zelfredzaamheid van inwoners, ontvangen zij sneller passende ondersteuning en beperken of voorkomen we de inzet van professionals uit de ggz.

Transformatie

7

Consultatiefunctie

Professionals uit de ggz en het sociaal domein vragen elkaar om advies. Dat kan gaan over begeleiding, voorkomen terugval of omgaan met een lastige situatie. Zo zorgen we voor passende hulp en voorkomen we dat de situatie verslechtert of dat er andere of meer professionele hulp hoeft te worden ingezet.

- Verplicht onderdeel MGN

Transformatie

8

Groepsgericht werken

We ontwikkelen een domeinoverstijgend aanbod van groepsactiviteiten voor mensen met mentale klachten. Inwoners leren daarin met en van elkaar. Het helpt bij herstel, voorkomt terugval en maakt individuele hulp minder vaak nodig.

Financiën

- Totaal toegekend bedrag voor de regio is 16,2 miljoen
- Communicatiebericht: Twente ontvangt groen licht voor plan om mentale gezondheid in de regio te versterken | Twentse Koers
- 2 financieringsstromen ZVW en SPUK transformatiemiddelen IZA. Op 19 december 2025 is de spuk transformatiemiddelen aangevraagd.
- Enschede Kassierfunctie
- Regionale rol voor de Twentse Koers

Bedankt voor uw aandacht!

Samen werken we naar

Mentaal Gezond Twente